

İstanbul, 19.08.2016

DUYURU 366

Konu: 6736 Sayılı Kanundaki matrah ve vergi artırımı hükümleri hakkında.

19.08.2016 Tarih ve 29806 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda olası tarhiyatların engellenmesine yönelik olarak mükelleflerin yapabilecekleri matrah ve vergi artırımları hüküm altına alınmıştır.

Aşağıda yasal düzenlemede önemli görülen hususların üzerinde durulmuş olup, uygulayıcıların Yasa metni ve uygulamaya yönelik yayımlanacak tebliğleri incelemeleri önem arz etmektedir.

1. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı (Madde : 5/1)

a-Matrah Artırımına Tabi Yıllar ve Matrah Artırım Oranları

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde vergiye esas alınan matrahlarını, bu **Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar** aşağıdaki şekilde artırırsa kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

Yıl	Matrah Artırım Oranı
2011	%35
2012	%30
2013	%25
2014	%20
2015	%15

b- En Az Artırılacak Tutar

Ancak artırılacak matrah tutarı (ilgili yıllarda zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halleri dahil) aşağıdaki tutarların altında olamayacaktır.

Yıl	Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin En Az Artırılacak Matrah	Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri ve Serbest Meslek Erb. İçin En Az Artırılacak Matrah	İşletme Esasına Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri İçin En Az Artırılacak Matrah
2011	28.000	14.000	9.500
2012	29.650	14.820	9.890
2013	31.490	15.740	10.490
2014	33.470	16.740	11.160
2015	37.940	18.970	12.650

Geliri, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibarıyla 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamayacaktır.

Yukarıdaki şekilde artırılan matrahlar, % 20 oranında vergilendirilecek ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmayacaktır. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu beyannameler üzerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun **kesinleşmiş, kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklara ilişkin** ödeme kolaylıkları hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla, artırılan matrahları % 15 oranında vergilendirilecektir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması halinde de bu hüküm uygulanacaktır.

c-İlgili Yıllarda Tevkifata Tabi Yatırım İndiriminden Yararlanılması Halinde Ayrıca Ödenecek Vergi

Matrah artırılan yıllarda Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61. maddesi uyarınca %19,8 oranında tevkifata tabi yatırım indiriminden faydalanılması halinde, bu mükellefler anılan kazançlar üzerinden tevkif edilen vergilerini;

2011 yılı için	%35
2012 yılı için	%30
2013 yılı için	%25
2014 yılı için	%10
2015 yılı için	%15

oranlarında artırarak ödemeleri kaydıyla kurumlar vergisi matrah artırımını hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Ancak verdikleri yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde, yatırım indirimi istisnasına tabi kazancı bulunduğu halde, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesine göre vergi tevkifatına tabi bu kazançlarını muhtasar beyanname ile beyan etmemiş olan kurumlar vergisi mükellefleri, bu yıllara ilişkin olarak vergi incelemesine ve tarhiyata muhatap olmamaları için; bu kazanç ve iratlara ilişkin tevkifat matrahlarını;

2011 yılı için	14.000 TL'den az
2012 yılı için	14.825 TL'den az
2013 yılı için	15.745 TL'den az
2014 yılı için	16.735 TL'den az
2015 yılı için	18.970 TL'den az

az olmamak üzere artırarak beyan etmeleri ve beyan edilen bu matrahlar üzerinden % 15 oranında vergi hesaplamaları ve ödemeleri gerekmektedir.

d-Diğer Hususlar

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2016 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.
- Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

e- Uygulama Örneği

(U) Anonim Şirketinin 2012 yılına ilişkin olarak vermiş olduğu kurumlar vergisi beyannamesinde beyan ettiği ticari kar 150.000 TL'dir. Bu kurum aynı yılda, 50.000 TL yatırım indirimi uygulamış olduğundan kurumlar vergisi matrahı 100.000 TL olarak beyan edilmiştir. Kurumlar vergisi beyannamesi yasal süresinde verilmiş ve beyan edilen tutarlar yasal süresi içerisinde ödenmiştir.

Şirket Gelir Vergisi Kanununun Geçici 61 inci maddesine göre, tevkif ettiği vergi olan (50.000 x %19,8=) 9.900 TL yatırım indirimi stopajını muhtasar beyanname ile beyan ederek ödemiştir.

Bu şirketin 2012 yılına ilişkin kurumlar vergisi ve gelir (stopaj) vergisi yönünden matrah artırımında bulunmak istemesi halinde, artırım dolayısıyla ödeyeceği vergiler aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisinin Hesabı

İlgili Yıl	Kurumlar Vergisi Matrahı (1)	Artırım Oranı (2)	Artırılan Matrah (3) = (1 x 2)	En Az Artış Oranı (4)	Dikkate Alınacak Matrah (5) (3 ve 4'den büyük olanı)	Vergi Oranı (6)	6736 Sayılı Kanuna Göre Ödenecek Vergi (7) = (5 x 6)
2012	100.000	%30	30.000	29.650	30.000	%15	4.500

Kurumlar (Stopaj) Vergisinin Hesabı

İlgili Yıl	Daha Önce Beyan Edilen Gelir (Stopaj) Vergisi (1)	Artırım Oranı (2)	6736 Sayılı Kanuna Göre Ödenecek Vergi (3) = (1 x 2)
2012	9.900	% 30	2.970

2. Katma Değer Vergisi Artırımı (Madde :5/3)

Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden,

2011 yılı için	%.3,5
2012 yılı için	%.3,
2013 yılı için	%. 2,5
2014 yılı için	%.2,
2015 yılı için	%.1,5

oranından az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu **Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde**, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır. **3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve Geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülecektir.**

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında

bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentte belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu fıkra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu madde hükmünden yararlanamayacaklardır.

Mükelleflerin artırımında bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

3. Gelir (stopaj) ve Kurumlar (stopaj) Vergisinde Artırım (Madde :5/2)

6736 sayılı Kanunun 5/2 inci maddesinde,

- Hizmet erbabına ödenen ücretlerden,
- Serbest meslek ödemelerinden,
- Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait hak ediş ödemelerinden,
- Kira ödemelerinden,
- Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden,
- Esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemelerden gelir veya kurumlar vergisi tevkifatı yapmakla sorumlu olanlar bu yıllarla ilgili olarak matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

4. Matrah ve Vergi Artırımlarında Beyan ve Ödeme Süreleri (Madde :5, 10)

Matrah ve vergi artırımlarında beyan süresinde son gün 31.10.2016 tarihidir.

Ödenecek tutarların ilk taksitinin Kasım ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır.

Vergilerin ilk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

Hesaplanan verginin taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

ç) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,045),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,083),
- 3) On iki eşit taksit için (1,105),
- 4) On sekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

5. Diğer Önemli Ortak Hususlar (Madde:5)

a. Matrah ve Vergi Artırımından Önce İncelemeye Başlanmış ise Ne Olur?

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımında bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 5. maddenin birinci fıkrasının (1) bendi ve

üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ayın başından itibaren bir ay içerisinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

b.Matrah ve Vergi Artırımından Kimler Yararlanamaz

213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasındaki “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerinden yararlanamazlar.

c.Kanun Kapsamında Ödenen Vergiler Gider Yazılabilir mi?

Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Durum bilgilerinize sunulur.

Saygı ile,
ERİŞ YMM LTD. ŞTİ.